

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ШАМАЦ
ЈУ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Број: 01-1-530-855/16
Датум: 27.6.2016. године

**ИНФОРМАЦИЈА О СТАЊУ И ПОТРЕБАМА СОЦИЈАЛНО
УГРОЖЕНИХ КАТЕГОРИЈА ЛИЦА
–КОРИСНИКА ПРАВА НА НОВЧАНУ ПОМОЋ У 2015.
ГОДИНИ**

Шамац, јун 2016. године

Једно од основних права из области социјалне заштите јесте право на новчану помоћ. У складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске“, број:37/12) утврђено је да новчана помоћ служи за задовољавање основних животних потреба, те да је према поменутом Закону може остварити појединац неспособан за рад, који нема властитих прихода или чији су укупни приходи за издржавање испод нивоа утврђене новчане помоћи (процент од просјечене нето плате у Републици остварене у претходној години), који нема вишак стамбеног простора, који нема другу имовину из чије се вриједности могу осигурати средства за издржавање, који нема сроднике који имају обавезу да га издржавају у складу са Породичним законом или ако ти сродници због због инвалидности и друге објективне спријечености нису у могућности и способни да га издржавају и извршавају обавезу издржавања. Исти услови важе и за породицу у цјелини, чији чланови нису способни за рад.

Према Закону о социјалној заштити, висина новчане помоћи утврђује се зависно од броја чланова породице, у проценту од основице (просјечне нето плате у Републици у претходној години), те је у 2015.години износила:

- а) за поједница 15% од основице – 124,65 КМ
- б) за породицу са два члана 20% од основице – 166,20 КМ
- в) за породицу са три члана 24% од основице – 199,44 КМ
- г) за породицу са четири члана 27% од основице - 224,37 КМ и
- д) за породицу са пет и више чланова 30% од основице – 249,30 КМ.

У току извјештајног периода поднешено је два захтјева за признавање права на новчану помоћ, док је по једном захтјеву поднешеном у 2014. години позитивно одлучено, те је именована остварила право од 1.1.2015. године. Дакле, током извјештајног периода, три нова корисника су остварили наведено право. Ријеч је о корисницима који живе сами и остварили су новчану помоћ за појединца у износу од 124,65 КМ.

Закључно са 31.12.2015. године, право на новчану помоћ је остваривало 35 носиоца права, односно 37 чланова домаћинства (33 корисника права на једног члана и 2 корисника права на два члана). Од наведеног броја корисника њих 28 су женског пола а преосталих седам мушког.

У току 2015.године право је престало за шест корисника услед смрти.

Према Закону о социјалној заштити корисник новчане помоћи који не може остварити здравствено осигурање по другом основу, остварује здравствено осигурање из буџетских средстава намјењених за остваривање права на новчану помоћ. У складу са тим, по основу признавања права на новчану помоћ у току 2015.године 6 корисника новчане помоћи је остваривало здравствену заштиту путем Центра.

Табеларни приказ стања корисника новчане помоћи у 2015.години:

Корисници права на новчану помоћ у 2015.години		Број
Јануар 2015.године		38
Захтјеви у 2015.години		3
Признато право		3
Престало право		6
Децембар 2015.године		35
Новчана помоћ за појединца		33
Новчана помоћ за два члана		2
Полна структура	Мушки пол	7
	Женски пол	28
Добна структура	<65 год.	11
	65 + год.	24
Корисници здравствене заштите		6

Анализа стања корисника новчане помоћи у току 2015.године показује да:

- 25 корисника живе сами у домаћинству;
- двоје корисника поред новчане помоћи, усљед присуства болести, неспособности за рад и немогућности да самостално задовољавају основне животне потребе, користе и право на додатак за помоћ и његу другог лица, у износу од 83,10 КМ на мјесечном нивоу;
- 2 корисника посједују имовину у виду земље, али исту усљед година старости нису у могућности обрађивати и на тај начин остваривати приходе;
- 14 корисника нема купатило у домаћинству, а исти број њих нема проведено воду у објектима у којима живе;
- 6 корисника живе без електричне енергије;
- од укупног броја корисника новчане помоћи, њих 7 су расељена лица, 8 повратници, док преостали представљају домицилно становништво;
- једна корисница живи у алтернативном смјештају;

- 4 корисника живе у објектима за које немају никакво рјешење о смјештају. Ријеч је о објектима који су у власништву других лица, а које су корисници населили. Ту се намеће потреба обезбјеђивања стамбених објеката за ове категорије становништва;
- 5 корисника живе у смјештају који су добили од својих сродника на привремено кориштење;
- 11 корисника живи у безусловном смјештају, у смислу да је неопходна санација кровног покривача, да су дотрајале инсталације, обрушени зидови на кући, намјештај у кући је стар и дотрајао (неопходна набавка нових пећи на чврсто гориво, кауча, постељине и сл.);
- 8 корисника новчане помоћи су лица са сметњама у развоју;
- двоје лица, корисника новчане помоћи су слијепа лица;
- 21 корисник усљед година старости и нарушеног здравственог стања испољава потребу за помоћи и његом у кући, и то у виду помоћи у набавци лијекова и одвођења на љекарске прегледе; обављању кућанских послова и одржавању домаћинства/поспремање стана, набавка хране, огрева; задовољавању других потреба, као што су шетње, комуникација, посјете разним културним манифестацијама и сл.

Потребно је напоменути да број лица којима је признато право на новчану помоћ не одражава стварну слику социјално-угрожених лица на подручју општине. Наиме, теренски рад показује да има значајан број лица која се налазе у тешким социо-економским условима (стара лица која живе сама у домаћинству, посједују земљу коју нису у могућности обрађивати али иста према Закону представља сметњу за остваривање права на новчану помоћ).

Остваривање новчане помоћи реализује се и у складу са Одлуком о заштити социјално-угроженог становништва („Службени гласник Републике Српске“, број: 129/05), којом се утврђују корисници социјалне заштите, права и поступак за остваривање права на задовољавање основних животних потреба социјално-угроженог становништва на подручју општине. Ту се јавља проблем неусклађености наведене Одлуке са новим Законом о социјалној заштити. Наиме, у Одлуци и даље стоје номинални износи новчане помоћи који су били предвиђени ранијим Законом о социјалној заштити, који је стављен ван снаге. Такође, новим Законом предвиђен је већи број основних права из области социјалне заштите, која се не наводе у Одлуци, попут дневног збрињавања и савјетовања. Из тог разлога неопходно је извршити усклађивање Одлуке са Законом.

Поред права на новчано давање, за социјално угрожене категорије становништва, Одлуком су предвиђени и други облици права, као што су:

- а) покривање трошкова сахране социјално угроженог лица;

б) обезбјеђење стамбених потреба корисника те

в) обезбјеђење огрева, одјеће и обуће.

У складу са наведеним, на терет општине обезбјеђују се средства за надокнаду цјелокупних трошкова сахране за кориснике новчане помоћи. У току извјештајног периода путем Центра за социјални рад плаћени су трошкови сахране за 3 корисника новчане помоћи.

Као што је већ наведено, а у вези са правом на обезбјеђење стамбених потреба корисника, теренски рад и обилазак корисника показао је да већина корисника новчане помоћи живи у лошим стамбеним објектима, који захтјевају адаптацију, како би се животни простор ових категорија учинио адекватним за егзистенцију. Извјестан број корисника живи у објектима за које немају никакво рјешење о смјештају, који не поседују електричну енергију, електро и водо инсталације су дотрајале, а код значајног броја корисника неопходна је адаптација кровног покривача.

Када је у питању обезбјеђивање огрева, одјеће и обуће за кориснике новчане помоћи, према Одлуци предвиђено је да сви корисници имају право на 3m огревног дрвета годишње, те на набавку одјеће и обуће два пута годишње. Међутим, усљед недостатка финансијских средстава, у току 2015.године није реализован огрев ни за једног корисника на терет буџетских средстава општине. Средствима из Пројекта Електро-Добој је донирао 2400,00 КМ крајем 2015.године и та средства су искоришћена за набавку по 2 m дрва за 20 корисника новчане помоћи почетком 2016.године.

С обзиром да су корисници новчане помоћи углавном лица старије животне доби, нарушеног здравственог стања, увиђа се све већа потреба за реализовањем права на помоћ и његу у кући. Према Закону, ово право се обезбјеђује из буџетских средстава ако лице нема могућности да ово право обезбједи властитим средствима и средствима сродника који имају обавезу издржавања, ако није закључило уговор о доживотном издржавању, ако није уговором о даровању отуђило имовину, те уколико му укупни приходи по свим основима не прелазе износ од 50% просјечне нето плате у Републици. Цијена трошкова помоћи и његе у кући утврђује се на мјесечном нивоу и не може бити већа од 40% просјечне нето плате у Републици остварене у претходној години. У току 2015.године наведено право није реализовано.

ДИРЕКТОР,

Вељко Милкић

Дипломирани специјални педагог
